

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

25. veebruar 2009,

abikava C 2/08 (ex N 572/07) kohta, milles käsitletakse meretranspordi tonnaažimaksusüsteemi muudatust, mida Iirimaa kavatseb rakendada

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 688 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/626/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

- (3) Otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (*) 14. mail 2008. Iirimaa esitas oma märkused 29. veebruaril 2008. Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt ühtegi märkust.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sättele (1)

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) Iirimaa ametiasutused teavitasid komisjoni 3. oktoobril ja 19. novembril 2007 saadetud e-kirjades muudatuse tegevusest senisesse tonnaaži alusel maksustamise kavasse N 504/02, mille komisjon oli algselt heaks kiitnud 11. detsembril 2002 (2).
- (2) Komisjon teatas 16. jaanuari 2008. aasta kirjas (3) Iiri- maale, et ta otsustas seoses kõnealuse muudatusega algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2 ette- nähtud menetluse.

2. MEETME ÜRSIKASJALIK KIRJELDUS

2.1. 2002. aasta tonnaažimaksuga seotud olulised sätted

- (4) Iirimaa 2002. aastal kehtestatud tonnaažimaks on „maksukava, mida kohaldatakse meretranspordiga tegelevate laevandusettevõtjate suhtes. Ettevõtjad, kelle suhtes kõnealust maksukava kohaldatakse, võivad lasta nende tehtava laevandusliku tegevuse maksustada mitte nende tegelike tulude, vaid nende laevastiku netotonnaaži alusel. Nõuetele vastavad ettevõtjad peavad valima, kas liituda kõnealuse maksustamise korraga või mitte, kolme aasta jooksul pärast asjaomaste õigusaktide jõustumist. Ettevõtjad, kes on valinud maksustamise tonnaaži alusel, peavad kõnealust korda järgima 10 aasta jooksul (tonnaažimaksu periood).

Kui mitu tonnaažimaksu nõuetele vastavat Iirimaa ettevõtjat kuulub ühte kontserni, peavad tonnaažimaksusüsteemiga liituma kõik kõnealused ettevõtjad. Ärtegevus, mille suhtes tonnaažimaksu ei kohaldata, maksustatakse ettevõtte tulumaksu tavaliste sätete alusel.

(1) ELT C 117, 14.5.2008, lk 32.

(2) Otsus K(2002) 4371 (lõplik).

(3) SG(2008) D/200091.

(4) ELT C 117, 14.5.2008, lk 32.

[...] tonnaažimaksu kava kohaselt kehtestatakse nõuetele vastavate meretranspordiettevõtjate maksimumäär kõnealuste ettevõtjate nõuetekohase laevastiku netotonnaaži alusel. Iga tonnaažimaksu alusel maksustatava laeva puhul määratakse kindlaks nõuetele vastava tegevusega seotud maksustatava tulu põhisumma, mis arvutatakse laeva netotonnaaži alusel 100 netotonna (Nt) ja alanud 24-tunnise ajavahemiku kohta, sõltumata sellest, kas laeva kasutatakse või mitte:

kuni 1 000 netotonna (kaasa arvatud)	1,00 EUR 100 Nt kohta;
1 001 kuni 10 000 netotonna	0,75 EUR 100 Nt kohta;
10 001 kuni 25 000 netotonna	0,50 EUR 100 Nt kohta;
üle 25 000 netotonna	0,25 EUR 100 Nt kohta.

Seejärel kohaldatakse kirjeldatud viisil arvutatud kasumi suhtes Iirimaa kehtivat standardset 12,5 %-list ettevõtte tulumaksu.”⁽⁵⁾

2.2. 2002. aasta tonnaažimaksu kava tähtajalise prahtimisega seotud piirang

- (5) Muu hulgas „on (2002. aasta) tonnaažimaksuga maksustamise kavas osalemise üks eeltingimus, et ettevõtjale kuuluvate maksustatavate laevade osakaal, mis on arvutatud nende tonnaaži alusel, ei ole väiksem kui 25 % ettevõtja kõikide maksustatavate laevade tonnaažist. Selleks et ettevõtja saaks tonnaažimaksuga liituda ja et teda jätkuvalt selle maksuga maksustataks, ei tohi prahtitud (ega tähtajaliselt prahtitud) laevad ületada rohkem kui 75 % tema kasutuses olevate maksustatavate laevade netotonnaažist. Kontserni puhul on ülemmäär 75 % tonnaažimaksu kava nõuetele vastavate kontserniliikmete kasutuses olevate nõuetekohaste laevade kogu netotonnaažist. „Laeva prahtimine” tähendab, et see renditakse prahtijalt koos laevaperega, erinevalt laeva prahtimisest ilma laevapereta, mille puhul peab rentnik asjaomase laeva mehitama.”⁽⁶⁾

2.3. Teatatud muudatused

2.3.1. Tähtajalise prahtimise piirangu tühistamine

- (6) Iirimaa ametiasutused kavatsevad kaotada tähtajalise prahtimisega seotud piirangu. Seega võiks kõnealuse teatamise kohaselt tonnaažimaksu kavas osaleda ettevõtja või kontsern, kes ei oma ühtki laeva. Iirimaa ametiasutuste väitel tuleks kõnealune piirang kaotada mitmel põhjusel:
- a) kaitsta Iirimaa asuvaid laevandusettevõtjaid, kes vastavad kõigile muudele kehtivatele nõuetekohasuse

kriteeriumidele, kuid ei saa liituda tonnaažimaksu kavaga tähtajalise prahtimise piirangu ületamise tõttu;

- b) suurendada tonnaažimaksu kavas osalevate ja tonnaažimaksu nõuetele vastavate tegevustega seotud liri ettevõtjate paindlikkust, et võimaldada neil kasu saada turutingimustest, rikkumata seejuures tonnaažimaksu tingimusi;
- c) saavutada laevastiku tähtajalise prahtimise korra suhtes teiste liikmesriikidega võrdsed tingimused;
- d) aidata kaasa maismaal toimuva laevade haldamise levikule;
- e) vältida äritegevuse üleminekut tonnaaži alusel maksustatavate ettevõtjatele muudel alustel maksustatavatele ettevõtjatele ja lõpuks kolmandatest riikidest pärit laevandusettevõtjatele või ettevõtte väljaheitmist Iirimaa tonnaažimaksusüsteemiga liitunud ettevõtjate hulgast kõnealuse piirangu rikkumise tõttu.

2.3.2. Ajaline kehtivus

- (7) Tonnaažimaksuga seotud õigusaktide teatatud muudatus kohaldatakse alles pärast komisjonipoolset heakskiitu, kuid see jõustub alates kõnealuse muudatuse ilmumisest siseriiklikesse õigusaktidesse 2006. aasta jaanuaris.
- (8) Muudatus ei mõjuta tonnaaži alusel maksustamise kava ajalist kehtivust: tonnaaži alusel maksustamise senine kord kehtib 10 aastat ja lõpeb 31. detsembril 2012. Nõuetele vastavatel ettevõtjatel – kelle suhtes kohaldatakse Iirimaa kehtivat ettevõtte tulumaksu ja kes kasutavad nõuetekohaseid laevu, mille strateegiline ja äriplaneerimine ettevõtja poolt toimub Iirimaa territooriumil – on üldjuhul jäänud ainult 36 kuud, et otsustada, kas liituda tonnaaži alusel maksustamise korraga.

2.3.3. Abisaajad

- (9) Muudatus kohaldatakse kõigi tonnaažimaksu kavas praegu osalevate ettevõtjate suhtes ning järgmistele nõuetele vastavate ettevõtjate või kontsernide suhtes:
- a) nende suhtes kohaldatakse Iirimaa kehtivat ettevõtte tulumaksu;
- b) nende tulud pärinevad nõuetele vastavate laevade nõuetekohasest tegevusest ja kes valivad tonnaaži alusel maksustamise korra;
- c) nad teostavad nõuetele vastavate laevade strateegilist ja ärilist haldamist Iirimaa territooriumil.

⁽⁵⁾ Otsus K(2002) 4371 (lõplik), punktid 3–6.

⁽⁶⁾ Otsus K(2002) 4371 (lõplik), punkt 26.

2.3.4. Eelarve

- (10) Iirimaa ametiasutuste hinnangul peaksid alates 1. jaanuarist 2006 kohaldatava tähtajalise prahtimise piirangu kaotamisega seotud kulud olema esimesel aastal umbes 5,88 miljonit eurot, arvestades turu hiljutist elavnemist. Prognooside kohaselt on keskpikal perioodil (2007–2009) seoses tulude langemisega turu tavapärasele tasemele oodata kulude vähenemist umbes 1,38 miljoni euron.

b) tähtajaline prahtimine suurendab mahtlasti ekspordi- ja impordiettevõtjatega mahtlastilepingud sõlmida soovivate laevaomanike paindlikkust;

c) sarnast arengut võib täheldada ka teistes liikmesriikides (näiteks Taanis).

2.4. Ametliku uurimismenetluse algatamise põhjused

- (11) EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust, et Iirimaa ametiasutuste poolt teatatud muudatused võivad olla vastuolus meretranspordile antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suunistega (?) (edaspidi „suunised“). Eelkõige väljendas komisjon kahtlust seoses tonnaažimaksu kavas osalevate tähtajaliselt prahtitud laevade osakaalu ülemäärane ühepoolse kaotamisega Iirimaa poolt. Komisjon märkis, et niisugune tähtajalise prahtimise ülemäärane täielik kaotamine võib tekitada kogu ühenduses maksukonkurentsi soodsamate ja vähemsoodsate tonnaažimaksukavade vahel. Lähtudes suunistes väljendatud seisukohast, et sellist maksukonkurentsi tuleb arvesse võtta, (8) võivad Iiri ametiasutuste poolt esitatud muudatused tähtajalise prahtimise piirangu täielikuks kaotamiseks olla vastuolus asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c väljendatud „ühise huviga“, mille põhjal tonnaaži alusel maksustamine heaks kiideti.

- (12) Lisaks sellele väljendas komisjon kahtlust seoses kavandatava meetme võimaliku tagasiulatuvusega. See võib aset leida juhul, kui teatatud muudatuse kohast abi kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2006.

2.5. Iirimaa märkused

- (13) 29. veebruari 2008. aasta kirjas tõi Iirimaa välja järgmised punktid:

a) turutingimused, millest lähtuvalt Iirimaa soovib tähtajalise prahtimise piirangut kaotada, ei mõjuta ainult Iirimaa laevaomanikke, vaid ka ühenduse ja kolmandate riikide laevaomanikke. Eelkõige on alates 2002. aastast järsult suurenenud ülemaailmne nõudlus mahtkaupade järele;

3. HINDAMINE

3.1. Abi olemasolu

- (14) Seoses küsimusega abi olemasolu kohta leiab komisjon, et kõnealune teatatud muudatus ei muuda mingil viisil asjaolu, et 2002. aastal otsusega N 504/02 (?) heakskiidetud Iirimaa tonnaažimaksukava loetakse riigiabiks.

- (15) Isegi pärast tähtajalise prahtimise piirangu kaotamist annavad Iirimaa ametiasutused ikkagi eelise riigi ressurside kaudu, toetades seega teatavaid äriühinguid, sest kõnealune meede on ette nähtud üksnes laevandussektori jaoks. Selline eelis võib moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikide vahelist kaubandust, sest niisugune laevandustegevus toimub peamiselt rahvusvahelisel tasandil. Seepärast ei muuda Iirimaa 2002. aasta tonnaažimaksu kava teatatud muudatus asjaolu, et kõnealust kava loetakse riigiabiks asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

3.2. Hindamise õiguslik alus

- (16) Teatatud meetme kokkusobivuse hindamise õiguslik alus on suunised.

3.3. Meetme kokkusobivus ühisturuga

- (17) Suunistes on sätestatud järgmist: „Riigiabi eesmärk ühise meretranspordipoliitika kontekstis on edendada ühenduse laevastike konkurentsivõimet ülemaailmsel laevandusturul. Seetõttu peaksid maksusoodustuskavad olema reeglina seotud ühenduse lipuga. Siiski võidakse need erandkorras heaks kiita ka siis, kui need käivad liikmesriigi territooriumil asuva, ettevõtte tulumaksu maksva laevaomaniku kogu laevastiku kohta, tingimusel et tõestatakse, et kõigi asjaomaste laevade strateegiline ja äriplaneerimine toimub kõnealuse liikmesriigi territooriumil ning et see tegevus annab olulise panuse ühenduse majanduslikku aktiivsusse ja tööhõivesse.“ (10)

(7) ELT C 13, 17.1.2004, lk 3.

(8) Suuniste punkt 3.1: laevaomanik-ettevõtjate maksualane käsitamine.

(9) Vt käesoleva otsuse joonealune märkus 2.

(10) Suuniste punkti 3.1 seitsmes lõik.

- (18) Suunistes ei nimetata ühtegi piirangut seoses tähtajaliselt prahitud laevade kaasamisega tonnaaži alusel maksustamise kavadesse. Komisjon on oma varasemates otsustes kinnitanud abikavasid, kus ettevõtjale kuuluvate (või laevapereta prahitud laevade) ja aja või reisi põhimõttel prahitud laevade tonnaaži suhtarv on kuni 3:1, ⁽¹¹⁾ 4:1 ⁽¹²⁾ või 10:1 ⁽¹³⁾.
- (19) Kõnealune suhtarv on kehtestatud selleks, et vältida olukordi, kus tonnaaži alusel maksustatavatest ettevõtjatest saavad lõpuks vaid meretranspordi maaklerid, kel puudub igasugune vastutus nende kasutuses olevate laevade meeskondade haldamise ja tehnilise halduse eest. Kui tonnaaži alusel maksustatavad ettevõtjad kasutaksid ainult aja või reisi põhimõttel prahitud laevu, minetaksid nad meeskondade haldamise ja laevade tehnilise haldusega seotud oskusteabe, mis on vastuolus suuniste punkti 2.2 esimese lõigu neljandas taandes nimetatud eesmärgiga säilitada ja arendada merendusala oskusteavet.
- (20) Samuti oleks õiglane märkida, et kõnealuse suhtarvu kehtestamisega on püütud järgida suunistes sätestatud teist eesmärki, mis on seotud riigiasutuste kontrolli hõlbustamisega selle üle, et tonnaaži alusel maksustatavate laevadega seotud maismaal toimuv tegevus jääks ühenduse/EMP piiridesse. Tõenäoliselt tegelevad tonnaaži alusel maksustatavate laevade omanikud ise meeskondade haldamisega juhul, kui nad on kõnealuste laevade omanikud või prahivad neid ilma laevapereta. Kui need kaks tegevust toimuvad ettevõttesiselt, on maksuhalduritel lihtsam kontrollida, kas kõnealuste laevadega seotud maismaal toimuv tegevus leiab aset ühenduse/EMP territooriumil. Siinkohal on eesmärk panustada liikmesriikide merendusega seotud valdkondade konsolideerimise kooskõlas suuniste punkti 2.2 esimese lõigu kolmanda taandega.
- (21) Siiski võimaldaks piirangu täielik kaotamine tonnaaži alusel maksustamise kavas osaleda äriühingutel, kes kasutavad ainult aja või reisi põhimõttel prahitud laevu. Sellega seoses on komisjon seisukohal, et teatatud muudatus ei ole kooskõlas eespool nimetatud põhjenduste 19 ja 20 eesmärkidega. Komisjon leiab, et prahitud laevade ja ettevõtjale kuuluvate laevade suhtarv peaks olema vähemalt 10:1.
- (22) Komisjon leiab, et eespool nimetatud eesmärkide täitmata jätmise korral peaksid prahitud laevad panustama suuniste teise eesmärki, mis käsitleb liikmesriikide
- lippude alla registreerimist või ümber registreerimist kooskõlas suuniste punkti 2.2 esimese lõigu teise taandega. Seega võiks komisjon käsitada asjaomase laeva sõitmist ühenduse/EMP lipu all ühise huvi tagamisena vaatamata sellele, et meeskondade haldamine ja laevade tehniline haldus ei toimu mõlemad ühenduse/EMP territooriumil.
- (23) Seepärast on komisjon seisukohal, et eespool nimetatud eesmärgid täidetakse allpool nimetatud tingimustele vastates:
- a) prahitud laev on registreeritud ühenduse või EMP mereregistris või
- b) selle meeskonna haldamine ja tehniline haldus toimub ühenduse või EMP territooriumil.
- (24) Nendele tingimustele vastates on suuniste eespool nimetatud eesmärgid täidetud.
- (25) Hiljutise presedendiõiguse ⁽¹⁴⁾ kohaselt võib teatatud muudatuse kinnitada nii, et see jõustuks alates 1. jaanuarist 2007 (teatamise kuupäev), et vältida selle tagasiulatuvat kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjoni poolt 11. detsembril 2002 algselt heaks kiidetud tonnaaži alusel maksustamise kava N 504/02 teatatud muudatus on ühisturuga kokkusobiv artiklis 2 sätestatud tingimustel.

Muudatust võib kohaldada alates 1. jaanuarist 2007.

Artikkel 2

Iga tonnaaži alusel maksustatava ettevõtja kasutuses olevate prahitud laevade ja ettevõtjale kuuluvate laevade suhtarv peab olema vähemalt 10:1.

⁽¹¹⁾ Vt näiteks komisjoni otsus C 20/03 järgmisel internetilehel: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2003:145:0004:0047:FR:PDF>, komisjoni otsus N 572/02, mis on ametlikus keeles kättesaadav järgmisel internetilehel: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport-2002/n572-02.pdf

⁽¹²⁾ Komisjoni 12. märtsi 2002. aasta otsus (riigiabi N 563/01), mis on ametlikus keeles kättesaadav järgmisel internetilehel: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport-2001/n563-01.pdf

⁽¹³⁾ Vt komisjoni otsus C 58/08, veel avaldamata.

⁽¹⁴⁾ Vt 18. detsembri 2008. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-384/07, *Wienstrom GmbH vs. Bundesminister für Wirtschaft und Arbeit*, veel avaldamata, eelkõige lõige 26: „Kui abikavast on komisjonile nõuetekohaselt teatatud ja seda ei ole enne eelnimetatud otsust rakendatud, võib seda rakendada otsuse tegemisest alates ning vastavalt vajadusele ka eelneval perioodil, mida kokkusobivaks tunnistatud meede hõlmab.”

Kõik prahitud laevad, mis on tonnaaži alusel maksustatava asjaomase ettevõtja kasutuses, peavad vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- a) prahitud laev on registreeritud ühenduse või EMP mereregistris;
- b) prahitud laeva meeskondade haldamine ja laeva tehniline haldus toimub ühenduse või EMP territooriumil.

Artikkel 3

Iirimaa teavitab kahe kuu jooksul pärast käesolevast otsusest teatamist komisjoni otsuse järgimiseks vastuvõetud meetmetest.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaaale.

Brüssel, 25. veebruar 2009

Komisjoni nimel
asepresident
Antonio TAJANI